Ч. 71 (13.310). Львів, середа 22. березня 1933. Poсztowa opłata spłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—17 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Новий президент.

(Допис з Америки.)

Ню Йорк, 6-го березня 1933.

Одного дня, в часі передвиборчої кампанії, приходить до мене один наш безробітний земляк і каже: „Напишіть до ґовернора Рузвельта лист від мене. Скажіть йому, що він буде вибраний президентом, але зараз потім розпічнуться його великі клопоти. Таке виходить із мого сну". І розповів мені сон. Розуміючи, що безробітний земляк шукає способу, щоби звернути на себе увагу когось з вищих осіб, я написав листа, а за тиждень прийшла подяка від секретаря, що „замітки дуже цікаві". Два дні перед стріляниною Заґари на Рузвельта в Міямі приходить той самий земляк знову і каже: „Пишіть Рузвельтові, що він у великій небезпеці". І знову розповів свій сон. Але я відмовився переслідувати президента листами мрійника.

Тепер можу скваліфікувати цього земляка як такого, що має добре розвинений шостий змисл, тобто змисл відчування, а може передчування важних подій. Вони наступають по собі майже з електричною скорістю від часу катастрофи у Міямі, якої сьогоднішнім епізодом є смерть бурмістра Шикаґа Чермака. Коли Польська Телеграфічна Агенція не скупа на гроші, то преса в Польщі має нині короткий хід подій з останніх чотири-пять днів. А вони такі важні, що кожна зокрема може дати часописам матеріял до застанови.

Головну подію, тобто інавґурацію президента Рузвельта в суботу 4-го березня, притьмили інші, які може і не стоять у ніякому звязку зі зміною особи президента. А всетаки якось цікаво ті події складаються, щоби піддержати традиційну балачку американців, що — мовляв — „демократичний президент приносить усе руїну Америці". Хоч яка гостра критика йшла проти адміністрації президента Гувера, то на його прощання всі часописи, отже з його партії, республиканської, і з партії нового президента демократичної, висловили йому признання, що він стояв як герой посеред бур і громів і не подався ані разу. Демократичний „Ню Йорк Таймс" назвав його навіть великою людиною, яка мусить безчесно зійти з овиду, бо забагато назбиралося непереможних обставин. Але колись історія як слід оцінить його заслуги для Америки.

В пятницю, 3-го березня, виплатило міністерство скарбу останній чек Гуверові за його три дні урядування, отже 500 дол., а крім того ще додатковий чек у сумі 125 дол., які були також частиною його платні, але цю частину — 15 прц. — він добровільно віддавав на добродійні ціли. А в суботу рано, 4-го березня, Гувер урядував уже зовсім даром. Він підписував ще останні акти і відвіз нового президента до Білого Дому. Але попереднього дня він мав із Рузвельтом довшу конференцію над фінансовим становищем держави, а як виїздив безпосередньо після інавґурації Рузвельта до Ню Йорку, щоби звідсіля виїхати кораблем через панамський канал до своєї вілли в Каліфорнії, то мабуть почував себе щасливим, що не мусів пережити того, що зараз стрінуло Рузвельта.

Мало коли в історії Америки ціла нація вітала нового президента так щиро і з такими побажаннями успіху, як саме Френкліна Рузвельта. Вашинґтонська погода, звичайно химерна в березні, зазначила свою химеру в додатній спосіб: всупереч традиційній „демократичній" слоті був прегарний день. Яких 50.000 людей з Ню Йорку виїхало до Вашинґтону на інавґурацію. Хто залишився дома, сидів при радіо-апараті 6 годин і слухав промов, музики, окликів і шуму розохоченої юрби. Рузвельт уже в часі передвиборчої кампанії обіцював „нову добу". Та сама нота звеніла в його інавґураційній промові. Хоч вона не визначалася якимись конкретними заявами, бо це лише маніфестація почувань нового президента, все таки слідно в ній докладне зрозуміння теперішнього становища і відвагу глянути дійсності в очі. Оптимізм серед майже загального остраху — оце характеристика промови Рузвельта. „Ми не маємо чого боятися в Америці, хіба самого страху" — сказав він додатково, а тим висказав свою відвагу.

А треба було справжньої відваги, щоби так говорити. Бо інавґурація президента відбувалася вже під знаком паніки. В четвер 2-го березня 26 стейтів проголосило банкову мораторію. Були це здебільша західні стейти, де фармерська скрута дуже відбилася на банковім русі. Під впливом вістей із Заходу прийшов неспокій навіть серед населення Ню Йорку. Це щось небувалого в Америці у теперішнього покоління. Пересічний американець зовсім не журиться справами своєї батьківщини. Він такий певний, що тим усім журиться його влада, що чує себе безпечним за все. Лише, як підуть чутки про захитання його банку, тоді американець кидається вибирати свої ощадности. Отже коли нюйорчанин перечитав у ґазетах, що десь на Заході настало банкове свято, він кинувся вибирати гроші зі свого банку і нести їх на... почту. Щасливий американський громадянин у своєму безмежному довір'ї до свого уряду.

Але в суботу, в самий день інавґурації нового президента, часописи принесли вістку, що банки замкнені вже в 45 стейтах, між ними, і в нюйорськім. Це вже викликало неспокій, але люди пояснювали собі, що це з нагоди інавґурації. Тимчасом сьогодні, в понеділок, в ранішніх часописах перечитали, що Рузвельт на основі закону ще з воєнних часів, користає зі свого надзвичайного уповноваження і проголошує банкове свято до 9-го березня. Тимчасом він запросив на нараду всіх ґовернорів стейтів, а крім того скликав надзвичайну нараду конґресу на четвер 9-го березня, щоби йому предложити законопроєкти як зарадити новій ситуації.

Отже ціле населення дивиться на Рузвельта як на усіблення нації. Богато людей надіється чуда. Він самий, якби судити з його оптимізму, вірить, що Америку можна переродити і позбутися марева якогось ближче невідомого перевороту. Преса піддержує його оптимізм усіми способами, щоби в населення влляти віру, що мусять прийти ліпші часи.

Якби поліпшення відносин в Америці залежало від самої Америки, то без сумніву воно прийшло би скоро. Але хто ближче приглянеться справі, то завважає, що власне оце захитання традиційного довіря до американських фінансових інституцій прийшло із заграниці. Пересічний американець уже забув, коли то в його краю хтось робив ріжницю між виплатою в золоті і в банкнотах. А нині вже люди починають і про це говорити та вчитися засад політичної економії, розбираючи навіть значіння біметалізму і можливости зміни валюти в Америці. Все те прийшло несподівано тому, що чужі держави почали вибирати золото з Америки, а ті чужинні вкладчики, що перетримують свої гроші в американських банках, почали телеґрафічно домагатись, щоби їх вкладки банки забезпечили золотом. Отже почався „рун" на золото в нюйорських банках. Цьому положив край президент, видаючи проклямацію, що не вільно нікому ні вибирати золота з банків ні жадати забезпечення золотом своїх вкладок.

Заки цей допис дійде до рук читачів „Діла", нові події в Америці можуть розвинутися так далеко, що все сказане тут може піти в забуття. В такому випадку це буде лише пригадка, звідки воно пішло.

Д-р Семен Демидчук.

Український споживач у містах.

Реферат сен. Юл. Павликовського на тему: „Український споживач у містах західних земель і його роля в розвою народнього господарства як основи фізичного й духового відродження нації", виголошений при отворенні постійної вистави українських промислових виробів у бюрах Нар. Торговлі.

I.

У рямцях отсього нарису обмежуємося під оглядом **предмету** нашого зацікавлення до **особистого і річевого споживання в домашнім господарстві, отже** до рямок **споживання звичайного,** звязаного з веденням домашнього огнища, за виїмком питання мешканевого. Споживання, звязане з **особистим господарством,** у першу чергу питання білля, одягу і взуття, а також споживання алькогольних напитків і тютюну, згідно з повище устійненим предметом наших дослідів не беремо під увагу.

II.

Підметом нашого нарису є **український споживач у містах західних земель,** без огляду на його приналежність до такої чи іншої верстви нашої суспільности. В сумі українських споживачів находимо в першу чергу **постійно** в містах і містечках **осіле** міщанство, а далі **мінливі верстви** українського робітництва, службовиків приватних і державних, духовенство і членів вільних звань (адвокати, інжиніри, лікарі, ветеринарі і т. д.), а також домашню прислугу, яка постійно доплинає до міст і містечок з села.

III.

Щоб устійнити приблизно чисельність українського споживача міст, слід пригадати собі, що около 14 проц. українського народу на західно-українських землях живе в містах і містечках. Мінімальне число українського народу на **нашій національній території** в Польщі в сучасну пору (кінець 1932 року) є майже 7 міл. душ, що заселюють площу 137.500 кв. км. З уваги на те на мешканців міст припадає кругло 1 міліон душ, розселених у 256 містах і містечках наших земель. В **ідеальній** статистичній пересічі припадає на одно міське скупчення около 4.000 душ. На ділі скупчення бувають іноді і 16 разів сильніші (Львів), а також і вчетверо, а то й іще більше разів слабші (містечка на західних межах Галичини).

Серед справжнього міщанства стрічаємо, на жаль, по нинішній день багато родин, яких у поході віків витиснули на передмістя й окраїни міст; ті родини ведуть життя **напів рільниче**.

Всебічна орґанізація міського елементу в орґанізаціях станових (професійних), культурних і господарських поволі сцементує його внутрі і дає назовні **познаки відроджування українського характеру міст.** Господарська орґанізація національна, як усюди, так і по містах, є одиноко тривким підложем, на якім розвивається не тільки особистий добробут зорґанізованих, але й матеріяльна сила їхніх орґанізацій з вищими національними цілями.

З добробутом росте культурний рівень міського елементу, промощуються шляхи рідній цивілізації.

А все таки характер міст на нашій національній території тільки в незначнім відсотку є виразно український.

Головною причиною того небажаного явища є — поруч інших — у першій мірі **недостачі в господарській організації міського елементу.**

Якби там не було, мусимо — на жаль — що крок стверджувати, що **українське село** — хоч як воно ще далеко від повної зорганізованости на поодиноких ділянках нашого національного життя — все таки випередило місто безспірно **в організації свого господарського життя.**

Безспірний теж факт, що ініціятиву і провід, в часто й технічне ведення організацій нашого селянства, давали і дають громадяни, що осіли в містах. Є це явище природне, бо в містах скупчуються люди знання — адже кажуть, що в містах „мозок нації". Не хочемо спорити з тим мало скромним поглядом. Одначе маємо право спитати „мозок нації": Чи правдою є, що містам суджена провідна роля у праці над відродженням нації"? Очевидно, знаємо згори правильну відповідь на це питання. Вона звучить: „Так". Колиж „так", то чи шлях до відродження нації не веде через поміст відродження всіх її верств у селах і містах? Кожний на це питання відповість нам: „Це одиноко правильний шлях". Дотепер панує між нами ідилічна згода. Розійдемося аж тут між собою — якщо не завсіди, то в більшости випадків, — коли „міщанинові" (у ширшому розумінні того слова) поставимо останнє питання: „Чомуж, коли ви так міркуєте і безпосередньо стрічаєтеся з „міщанами", дивитеся обоятно на їх **господарську незорганізованість?** Замісць короткої відповіди почуємо з правила цілий „трактат" про неможливість зорганізувати міську верству, про недостачу людей (а деж „мозок нації", що сидить у містах?), про відсутність фондів на організацію. Це останнє, здається, найбільш істотне у лявіні слів „трактату".

Але чиж на організацію міської верстви треба „окремих фондів"? **Чи організовані видатки на ведення домашнього господарства, видатки роблені у міських споживчих кооперативах, а й у приватних українських купців не могли би становити поважного джерела на розбудову нині вже істнуючих фірм і тих, що йдуть під веселковим прапором української національної кооперації і тих, що, ведучи приватні торговельні підприємства, в національній свідомости своїй обєднані в „Союзі Українських Купців"?**

Чи організована сила споживання українців по містах не моглаб серед нинішнього **безробіття дати нові варстати праці українцям безробітним, зібрати фонди** — коли йде про кооперацію — на розбудову **рідного промислу?** Чи надвишка з обороту споживчими товарами і в українських міських споживчих кооперативах, і в національно-свідомих купців не становилаб **рідних засобів** на покривання видатків **українських культурних установ?**

Очевидно, що так. Але тут треба поглибити й поширити дотеперішню акцію організації споживача по містах. (Докінчення буде.)

З життя української еміґрації.

Виступ лідера УНР-івського центру п. Андрія Лівицького.

Голова УНР-івського еміґраційного центру п. Андрій Лівицький виголосив — як подають „Вядомосці Українське" з 17. ц. м. — в одному осередку української еміґрації обширну промову, присвячену здебільша сучасному станові української політичної еміґрації і її настроям. Крім того п. Лівицький порушив низку цікавих історичних моментів та присвятив окрему увагу могутньому зростові національної свідомости українських мас. Тому, що деякі звороти тої промови мають поважне значіння для пізнання настроїв і політичного обличча тої великої частини української наддніпрянської еміґрації, яка гуртується біля згаданого центру, вважаємо доцільною річю переказати її.

П. Андрій Лівицький пригадав на вступі, що це вже 16 літ минає від перших днів великої української революції і 12 літ від хвилини, коли українські національні війська востаннє кидали рідну землю, відступаючи на скитання на територію чужих держав. Тоді всім видавалося, що швидкий час повороту до рідного краю. „Колиб 12 літ тому передсказали нам таке довге вигнання — опали би нам руки". Нині вже не є лячні довгі роки вижидання і підготовчої праці, бо „за ті роки впертої праці ми всі стали врешті українцями-патріотами, всі знаємо свою ціль, не маємо ні тіни сумніву щодо остаточної побіди".

В дальшому п. Лівицький полемізує з надто ревними критиками українського революційного періоду та особливо бере в оборону Центральну Раду. Висловлює теж переконання, що головною причиною українських дипльоматичних невдач було повне незрозуміння ваги української проблеми на Заході та заскорузла віра великодержав в силу єдиної Росії і потребу її збереження. Боронить теж доцільности повстання Директорії проти Скоропадського.

Тут слідує цікавий зворот, який можна розуміти, як поклик до порозуміння і консолідації під адресою цілої політичної еміґрації:

„Час навчив нас ненавидіти вкінці ворогів України і любити братньою любовю українських патріотів, які заслужили собі на цю почесну назву. Небагато нас на еміґрації, небагато — на жаль — активних борців за визволення. Мусимо шанувати і тих „лівих" патріотів, які у боротьбі за Україну мріють також про будучий соціялістичний ідеал, і тих „правих" романтиків-патріотів, які не забули минулого давньої Гетьманщини... Не будемо порпатись у чужих серцях, не будемо осуджувати патріотів за їх ухили на право чи ліво. Памятаймо, що французькі соціялісти воювали з німецькими в обороні батьківщини, памятаймо, що французький рояліст гинув в окопах в обороні французької республіки..." Зрештою, п. Лівицький є оптимістом: він бачить уже консолідацію всіх національних сил, — при чому (слушно) покликується на криваву школу, яку український нарід перейшов за тих кільканадцять останніх літ під большовиками.

Та мабуть найцікавіше те місце, в якому найбільше відповідальний діяч УНР-івського центру заявляється рішуче проти чужої збройної інтервенції.

„Треба теж ствердити значні здобутки на міжнароднім форумі. Щоправда, великодержави досі не розуміють причини світової кризи, а культурні народи байдуже приглядаються знущанню банди озброєних розбішак над безборонними народами колишньої Росії. Але так краще, тому, що **спасення українського народу не лежить в чужинецькій, хочби „братерській" допомозі.** Нехай мудрі большовики не страшать своїх невільників чужою інтервенцією. Цієї останньої не хоче світ, **не хочемо і ми, бо досить уже чужої сили на скривавлених наших землях.** Нам залежить на тім, щоби культурний світ зрозумів нашу справу, щоби пробити твердий мур загальної байдужности на долю народів Східньої Европи. Це зрозуміння ще далеке від ідеалу, але не почуваємо себе вже такими осиротілими, як раньше. Невтомна праця наших людей в ріжних міжнародніх товариствах, активна участь українських діячів у ріжних конгресах і конференціях, постійний звязок з чужинецькими чинниками і систематична пропаганда у світовій пресі змінили не до пізнання світову опінію про нашу славу. Давня Росія вже не є недавнім союзником, віддавна вже втратила авторитет могутньої великодержави і стала в очах світа ворогом права і правди та вічною небезпекою нових конфліктів. Питання поділу Росії перестало вже бути чимось новим, а деякі держави зрозуміли навіть, що цей розподіл відповідає їх реальним інтересам і є необхідний для добра стабілізації Сходу..."

——o——

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 21. БЕРЕЗНЯ 1933.

РУДОЛЬФ ЛЕМПЕЛЬ.

Безконечний світ.*)

Коли Альберт Айнштайн з великою певністю кинув своїм сучасним 1916 р. смілу гадку про скінченість світа, то не стрінув серед фахових товаришів майже ніякого спротиву. Бо вже звикли до всякого та тому приняли нову вістку з більшою пошаною, як було треба. Очевидно фільософія залишилась дуже неохотна та не хотіла виректися свого безконечного простору. Одначе вона так осоромилася в питанні про умовність часу, що думали, що вона нічого більше не може сказати в таких основних питаннях як простір, час і матерія, що могло би цікавити природника.

Айнштайн не є батьком ідеї про скінчений простір. Видається, що радше ґеніяльний німецький математик Бернгард Ріманн (1826—1866) був першим, що говорив про „скінчений світ". Очевидно Ріманн не твердив, що світ скінчений. Цілком ні! Ріманн сказав тільки, що якби показалося, що наша геометрична наука не є вповні вірна, то з цього слідувала би скінченість світа. Або якби фізики та астрономи могли доказати скінченість світа, то тоді як дальший вислід виходив би конечність нової геометрії, ріжної від евклідової.

Питання, що находиться на випадок скінченого світа себто скінченого простору поза тим простором, відпало лиш в частині завдяки дальшому поясненню Айнштайна, що світ є що правда скінчений, але безмежний, так як пр. поверхня кулі не має ніде меж. Засновок скінченого світа ще далеко сміліший як умовність часу. Зпоміж усяких причин, що вели до виставлення гіпотези скінчености, назвім тут найважнішу: конечність опустошілости. Якби світ був безконечний, тоді матерія мусіла би наслідком проміювання у безконечність розпорошитися, а наш матеріяльний світ мусів би „опустошіти". Матерія, що находилася би у безконечности і якаб далі там істнувала, так добре звізди, як і проміювання, не мали би ніякого ділання на нас. Наш сусідній світ мусів би вмерти з прискореною скорістю. Це видавалося так само конечне, як і невдоволяюче.

Почин до ревізії погляду про скінченість дало відкриття багатьох зоряних систем у далеких віддаленнях, що порушаються від нас з величезними скоростями. На горі Вільсона*) міряли скорости до 35.000 кільометрів на секунду. Невелика скорість звізд, що ми їх обсервували, була саме одною з причин, що промовляли за скінченістю бодай світової матерії. У співпраці із славним астрономом де Зіттером прийшов Айнштайн до висновку, що всі обсервовані явища годяться з приняттям безконечного світа і точно вірної евклідової геометрії!

Одначе коли світовий простір як такий знов треба вважати безконечним, то тимсамим ще не вирішене питання числа чи маси звізд. Безконечно великий простір може містити в собі скінчену або також безконечну скількість звізд. Можна навіть уявити собі випадок, що безконечний простір містить у собі безконечну скількість звізд, а одначе впливає на кожну поодиноку звізду із скінченим діланням. По перше безконечна скількість звізд може бути так розміщена, що вони віддалені від себе так достатočно далеко, що не ділають з безконечно великою силою. По друге простір може ділати на світло та тяготіння як заслона, спричинювати ослаблення й закривання далеко віддалених центрів для тяготіння і світла. Коли саме приймемо, що на кожний кубічний кільометер так названого „порожнього простору" випадає міліграм матерії, то наше окруження аж до міліона літ світла включно містить уже в собі масу розміщену поміж звіздами рівну яким **чотиром біліонам систем молочних доріг,** тобто округло чотири ноніліони*) ґрамів. Та маса не має що правда для скінчених періодів часу виразного впливу на рухи планет, одначе в космічних часах вона буде гальмувати всі планети, а також непорушні звізди. Правда, заслонні ділання супроти тяготіння є незнані — тягар тіла не змінюється, коли між землею і тілом найдеться якась посередня верства, одначе вони можуть виступати на далекі віддалі, а це видається через порівнання зі світлом так очевидне, що цей висновок майже нам накидується. Бо і сила тяготіння, хоча як вона ще нам загадочна, кінець кінців дасться певно звести до якихсь світляних тремтінь.

Отже з ревізії незвичайно сміло́ї гіпотези Айнштайна про скінченість світа виринають дальші нові питання та дискусії і для фізика і для фільософа. З деяким вдоволенням запишуть фільософи відворот Айнштайна. Зрештою цей відворот відбувся вповні явно, без ніякого натиску із сторони фільософії, а лиш на основі фізикальних та астрономічних міркувань. Слід згадати, що також Де Зіттер стояв раніше на становищі, що світ є скінчений, так само як і Еддінґтон та більшість заінтересованих у цій справі. Отже не було ніякої „боротьби поглядів", ніякі великі та малі кожачки або злоби не літали від табору до табору: рішили чиста сила льогіки та зимний розгляд новозібраного знання. Бо спіральні найдальше віддалені мряковиння, що „падуть стрімголов" назовні, мусять підлягати безмежно далеким притяганням безмежно великих мас, бо чейже інакше не могли би падати стрімголов. Зрештою цікаво почути, що спочатку пробували пояснити ті падучі спіральні мряковини як оптичну оману, що буцім-то дасться вияснити кривиною простору!

Переклав д-р Вол. Левицький.

*) Пор. „Umschau". (Франкфурт н. М.) 1933 ч. 10.

*) Гора в Каліфорнії, де на висоті 1730 м. приміщений найбільший телескоп світа з зеркалом о проміні 257 цм. (Перекл.)

*) Ноніліон число рівне 1 з 54 нулями. (Перекл.)

Хочуть православної епархії в Галичині!

Львівський „Русскій Голос“ у ч. 10 з 19. ц. м. помістив більшу статтю п. з. *Колиж буде в Галичині православна епархія?*“ В тій статті так і пробивається жура редакції „Р. Г.“ за долю православного руху в Галичині, який, мовляв, у нас має тисячі твердих і перекованих поклонників, а його можливости є і будуть дуже великі. І хоч греко-кат. церква — як це признає з болем „Р. Г.“ — має велику перевагу над церквою православною головно завдяки конкордатові з Римом, то проте москвофілам вона не до вподоби. „Чуткіша в церковних і національних справах частина русского населения розчарувалася в унії і вернулась до віри своїх предків, себто до православія“ — читаємо в „Р. Г.“ І саме для тих збаламучених православною аґітацією людей, у першу чергу на Лемківщині, домагається „Р. Г.“ утворения окремого православного епископства, бо, мовляв, православний рух у Галичині треба узаконити і впорядкувати, аби він представляв із себе у всіх відношеннях зорганізовану церковну одиницю. Православне епископство в Галичині повинно бути утворене головно з уваги на Лемківщину і в першу чергу для неї.

Цитована тут стаття „Р. Голосу“ вказує зайвий раз на те, яке близьке й дороге уніятським редакторам того органу російське православя, навіть у нинішнім варшавськім виді! Зрештою про симпатії москвофілів до православія говорити не приходиться. Це знає у нас кожна дитина.

На маргінесі цієї статті „Русск-ого Голосу“ варто ще пригадати, що православну акцію веде на терені Галичини не тільки прав. місія на Лемківщині, але й прав. брацтво при прав. церкві у Львові. А головою того брацтва є не хто інший, а п. *С. Бендасюк*, урядовець у... греко-кат. Ставропигійськім брацтві!

З життя Нац. Союзу Українських Студентів у Бельгії.

Українські концерти як засіб пропаґанди. — Великий концерт у Лювелі 27. м. м. — Відчит про Україну.

Познайомити бельгійську суспільність з українською культурою — таке завдання поставив собі Національний Союз Українських Студентів у Бельгії як один з постулятів суспільної праці українського студента на чужині. Засоби, що ними можемо користуватись, це: відчити про Україну і концерти українських пісень.

З приїздом українського студентства в Лювен організується хор, що вже по короткому часі міг виступити під проводом студ. Степаняка Р. на бельгійській сцені. Ганні (Hannut), Лювен — це перші ступні у здійснюванні нашого завдання. Наші перші виступи увінчались повним успіхом. Це осмілило студентство виступити і на столичній бельгійській сцені.

Спільними заходами Української Нац. Ради й українського студентства в Лювені зорганізовано у Брюселі 11. лютого вечір української пісні і танку. Виступ був черговим успіхом. Програму виповнили українські пісні, що їх відспівав студентський хор під пров. Степаняка, танки у виконанні п. Біласа і студ. Логина Е. Зокрема слід відмітити участь у нашому концерті п-і Г. Гарлев. Захоплена українською піснею, не знаючи нашої мови, вивчила вона українські пісні і ми, самі студенти-українці, подивляли гарну її дикцію та інтерпретацію пісень: „Нащо мені гарні брови“, „Козак-Ничай“ та ін. Кожну пісню чи танок публика стрічала рясними оплесками. Між присутніми на концерті можна було зауважити українських приятелів та симпатиків.

Згадатиб хоч: інж. Моца з департаменту освіти, радника чеського посольства Єдлічку, представника литовського посольства, ґенерального секретаря С. І. Е., ґенерального секретаря студентства Бельгії Мішельса та інших. Той український виступ полишив якнайкращі враження, висловом чого була прихильна оцінка у брюссельській „La Libre Belgique“ („Вільна Бельгія“).

„Треба підчеркнути присутність українського студентства в лювенському університеті перед лювенською публикою і замаркувати національну відрубність українського студентства від інших“ — така була ґенеза нового концерту в Лювені 27. лютого ц. р. Бо перший концерт в Лювені, в грудні 1932, був може за скромний, організували його фламандці, тому і явилася на ньому виключно фламандська публика, здебільша само студентство. Почалися приготування до нового виступу в прискореному темпі. Коли адміністрація і приготування до всіх попередніх концертів були в чужих руках, то тепер студентство організувало все власними силами, добуваючи протекторат „Sedes Sapiéntiae“. Поперек головної вулиці розпяли величезний транспарент, на якому великими буквами видніло здалека по французьки: „Soireè Ukrainienne“ а з другого боку по фламандськи: „Oekranche Avond“. Білети розпродували самі студенти між своїми товаришами в університеті; окрема подяка належиться бельгійським студентам, нашим приятелям: **Maurice Meurice**-ові **Paul Lethé**, **Van der Essen**-ові і студенткам, що спільно працювали над приготуванням концерту і підчас самого концерту, розпродуючи програми, то-що.

Друкування білетів, запрошень, програм, афішів, оплата за салю й інші видатки — все те виросло до великої суми, тому страшно ставало, бо ануж концерт не вдасться? Тимбільше, що стрінули ми багато перешкод від наших східних сусідів, москалів. Навіть в останньому дні, на кілька годин перед концертом, мусіли ми приняти важкий удар. А саме наслідком їхніх заходів визначний історик, професор університету **Van der Essen**, відмовився — на вимогу університету — виголосити вступне слово. Але повна саля, найкраща в Лювені, рясні оплески і „біси“ розвіяли наш страх за успіх концерту. Головне, що ми хотіли, вповні нам повелось, не зважаючи на всі затії добрих „людців“, що намагались нам перешкодити. І українське студентство в Лювені може бути горде, бо на перебір ворогам вийшло переможно, добуваючи симпатії і признання публики та виходячи не з дефіцитом, але з доходом.

Рівнобіжно з концертами Національний Союз Українських Студентів у Бельгії намагався використати і другий засіб, а саме: відчити про Україну. В самому Лювені істнує т. зв. Міжнародній Сальон, що гуртує представників ріжних національностей, здебільша студентів політичних наук. У ньому і українське студентство має своїх представників. Дня 23. лютого ц. р. відбувся у згаданому Сальоні „Український Вечір“. Студент Галайчук Богдан відчитав змістовний реферат про Україну і українську справу, викликуючи велике зацікавлення. Справа реферату була дуже пекуча і потрібна, бо треба було параліжувати акцію студентів-москалів зпід стягу „єдиної, неділимої“, що з хвилиною нашого приїзду в Лювен поставилися до нас ворожe, а останній концерт в Лювені найкраще того свідоцтво. По рефераті вивязалась дуже гаряча дискусія, що далеко відбігала від блідих, звичайно в культурному тоні ведених дискусій. Москалі виїхали зі старими, давно вже відомими арґументами, що зводяться до Валуєвських слів: „Не було, нема і не буде України“. Одначе це на нікого не зробило враження.

Так то ми, українці із західних земель, маємо нагоду на кожному кроці тут на заході пізнавати „братерських“ сусідів. **Л. В.**

—o—

Комбатанти про вдержання миру.

ЖЕНЕВА. 20. III. ПАТ. Вчора відбувся тут зїзд б. учасників війни, зорґанізованих у двох міжнародніх орґанізаціях: Фідак і Ціямак, в яких гуртується 8 міліонів комбатантів. Центральною точкою програми був мітінґ у репрезентаційній салі при участи кількох тисяч осіб. Промовляв ґен. Ґурецький, опісля зложили заяви представники поодиноких націй. Від поляків промовляв Куревич. Після промов устійнено резолюцію, в якій представники орґанізацій, що гуртують 8 міліонів членів, заявляють, що мир можна вдержати тільки шануючи трактати і рівність прав усіх держав та зберігаючи основи арбітражу, безпеки та морального й матеріяльного розброєння.

Усувають суддів і адвокатів жидів.

БЕРЛІН. 20. III. ПАТ. У пруському судівництві приготовляють великі зміни, сполучені з перенощенням і усуванням суддів жидів з їхніх дотеперішних становищ. Є це наслідок акції союзу націонал-соціялістичних правників. Подібну акцію спрямовано проти адвокатів і лікарів жидів.

НЕ ВІЛЬНО ЛІТАТИ НАД БЕРЛІНОМ.

З Берліна повідомляють, що комісар летунства оголосив терен Берліна та Почдаму зачиненим для летунської комунікації 21. березня, себто в дні отворення райхстаґу, аби не допустити до якихнебудь забурень свята. Влада всякими засобами, навіть зброєю, боронитиме тієї заборони. Для літаків, що прилітають до Берліна визначують стрефу, з якої могтимуть долітати на летунський майдан у Темпельгофі.

—o—

Гітлер приїде до Риму.

У Льондоні кружляли чутки, що Гітлер приїде до Мінхену й там ждатиме на вістку від Мусолінія, чи має приїхати до Риму. Згідно з тими чутками Мусоліні зараз на вступі переговорів із Мекдональдом у Римі предложив йому, щоби запросити Гітлера до Риму для участи в переговорах. Колиб Мекдональд згодився на предложення Мусолінія, Гітлера негайно повідомлять і він із Мінхену відлетів би літаком до Риму.

Кажуть теж, що Мусоліні відвідав французького амбасадора в Римі Жувенеля, щоби переконати французів, що корисно булоб втягнути Гітлера до римських переговорів

—o—

Виселення гітлерівців з Латвії.

У звязку з демонстрацією в Ризі підчас повороту німецьких горожан із Тільзіту, де брали участь у голосуванні в рахстаґу, лотишський сойм після бурливої дискусії ухвалив постанову, в якій поручає урядові виселити з Латвії німецьких горожан гітлерівців, настроєних ворожо для Латвії, зачинити всі гітлерівські орґанізації, передовсім леґію, союз кавалерів „лачплезіс“ і заборонити видавання всіх часописів, що є орґанами тих орґанізацій.

Зараз після ухвали сойму уряд поручив судовій владі випрацювати виконуючі вказівки.

—o—

Штрафнер проти Дольфуса.

ВІДЕНЬ. 20. III. ПАТ. Віденська прокуратура відкинула карне донесення посла Штрафнера проти канцлера Дольфуса за те, що увеможливив засідання Національної Ради.

Виставка української ґрафіки у Празі.

Дістаємо такого листа з проханням помістити його на сторінках „Діла“:

З приводу виставки української ґрафіки, яка мала бути відкрита в Празі дня 12. березня 1933, підписані стверджують, що орґанізатори її не подбали, щоби закликати до орґанізаційної праці колектив мистців і мистецтво-знавців, а деякі пропозиції в цьому напрямку відкидали. Досить вказати, що до такої співпраці не були закликані ні Українська Студія Пластичного Мистецтва в Празі ані її професори. Рівнож не створено колективного жюрі виставки.

Щодо участи мистців своїми працями, то далеко не всі кращі українські мистці-ґрафіки взагалом були про виставку інформовані.

В інтересах належної репрезентації закордоном українського мистецтва, що в останні роки здобуло велике признання серед чужинців, уважаємо своїм обовязком додати, що теперішня виставка української ґрафіки в Празі, була улаштована, на жаль, без відповідної пресової підготовки, без притягнення ширших кол українських мистців, без відповідної систематики та оформлення і нарешті без належно виданого катальоґу, себто без усіх тих вимог, які необхідні в модерній виставочній техніці.

Ів. Кулець, Роберт Лісовський, Вол. Січинський.

Прага, 10 березня 1933. р.

—o—

З відчитової салі.

Т-во письменників і журналістів ім. І. Франка. Саля „Української Бесіди". М. Рудницький: „200 постійних помилок у мові галицької інтелігенції".

Чисто фільольогічна тема притягла більше слухачів, ніж можна було сподіватись. Приємно було бачити серед збитої маси молодшого покоління чимало поважних старших громадян, які не хотять лишатись позаду свого часу.

Прелеґент поставив собі дуже обмежене завдання: навести найчастіші помилки буденної мови, повторювані теж у пресі та книжках. Одною із найбільших наших перемог останньої війни була свідомість, що галичани і наддніпрянці мусять вирівняти ріжниці у своїй мові. Ми, галичани, опинились не від нині у становищі, в якому мусить опинитись слабша чисельно вітка народу: тих, що мусять іти за сильнішою частиною. У розвитку нашої літературної мови рішаюче слово мала Вел. Україна, завдяки творам таможніх великих письменників. Коли ми, галичани, хочемо теж мати вплив на її розвиток, мусимо перш за все засвоїти собі ту загально-українську літературну мову, яка нині перемагає.

При всьому великому значінні школи, що вчить нас літературної мови, галицька школа мала й має ту велику хибу, що підручники, затверджені в ній, не йшли за природним швидким процесом літературної мови. Ми не мали змоги зміняти їх досить часто і тому досі у школі покутують слова, терміни та звороти, що їх літературна мова давно викинула на смітник. Московські слова й польська складня — найбільше характеристичні риси галицької мови.

В годинній викладі прелеґент не мав змоги вичерпати всього матеріялу. Наведені ним звичайні помилки, які щодня виправляємо в рукописах, присланих до редакції і які вряди-годи повторяються теж на сторінках „Діла" невиправлені, передамо до „Кутка мови".

Відчит викликав широку дискусію, в якій брали участь: пп. Баричко, Олексишин, д-р І. Копач, Т. Пачовський, проф. Калинович, А. Курдидик, д-р І. Крушельницький, д-р М. Стахів, І. Юшишин, Ю. Шкрумеляк, о. д-р Й. Застирець і радн. Рак. Дискусія тяглась до пів до 10. веч.

З діяльности наших товариств.

Звичайні Збори „Кооперативи Український Театр" у Львові.

Дня 19-го ц. м. відбулись у домівці „Кооперативи Український Театр" у Львові звичайні загальні збори цієї установи. Збори були присвячені чисто діловим справам, головно мали затвердити рахунки та звіт із діяльности за минулий рік. Зборами проводив радник Й. Дрималик, секретарював О. Бодиярович. Число присутніх на цих зборах було мінімальне, коли зважити, що згадана Кооператива має півтретя тисяча членів. Причина такого малого зацікавлення головно в тім, що одно із найважніших завдань кооперативи — будова власної театральної салі спинена від літ бездіяльністю „Коміте[ту] будови українського театру", що має в своїх [рука]х опіку над т. зв. театральною площею при [вул]. Сапіги, заставленою від літ ріжними чужинними будками та складами вугілля, дров, тощо. Не маючи власної театральної салі у Львові на-

ші найкращі театральні трупи приневолені мандрувати як цигани з міста до міста і вряди-годи користати із виїмкової щасливої нагоди, коли можуть дати дві-три вистави у чужій салі.

На згаданих зборах окремий реферат про будову театральної салі мав о. д-р Й. Застирець. У дискусії на цю тему забирали голос пп. В. Блавацький, Олексин, Л. Лепкий, В. Загайкевич, д-р С. Людкевич.

Збори рішили звернутись до Надзірної Ради К. У. Т., щоби Надзірна Рада скликала не пізніше як до 3-ох місяців окремі надзвичайні загальні збори, присвячені питанню будови театральної салі у Львові. До цього часу Надзірна Рада має теж увійти в порозуміння з дотеперішнім Комітетом будови українського театру, щоби він полагодив юридичну справу т. зв. театральної площі.

Новий проєкт Мусолінія.

Геґемонія 4 держав і ревізія трактатів.

В Римі оголошено офіціяльно, що вислідом розмов між Мусолінієм і Мекдональдом є італійський проєкт нового европейського пакту. В цьому пакті, який мають підписати В. Британія, Німеччина, Франція й Італія, Мусоліні пропонує зробити перш усього 10-літній розем і встановити засаду ревізії трактатів тільки мирним шляхом та за порозумінням інтересованих сторін. Головні европейські держави: В. Британія, Франція, Італія й Німеччина мають створити перманентну конференцію або найвищу раду, що формувала би міжнародню европейську політику. Як поставляться до цього проєкту В. Британія й Франція, не знати. Якщо вони на нього згодяться, Мусоліні запевнив, що прийме його й Німеччина.

Французька преса сильно занепокоєна проєктом Мусолінія, що дає Італії й Німеччині змогу перевести ревізію трактатів. „Парі Суар" зазначує, що Франція приступаючи до такого союзу, втратила би допомогу Польщі й Малої Антанти. „Журналь де Дебат" підкреслює, що невідоме становище Бельгії, Польщі й Малої Антанти супроти пропонованого римського директоріяту. Сяк чи так, Мекдональд добирає собі дуже кепських партнерів. „Ліберте" побоюється, що здійснення чотиродержавної геґемонії було би поважною небезпекою для Польщі та Малої Антанти, від яких зажадали би територіяльних уступок.

Унія співпраці мира.

Мекдональд про римські наради.

РИМ, 20. 3. ПАТ. Мекдональд приняв нині журналістів, насамперед італійських, потім англійських, американських і інших закордонних і сказав їм, що в основі вчорашній комунікат докладно зясовує розмови з Мусолінієм. Приїхали ми тут, я і мін. Саймон, не на те, щоби робити аліянси або пакти, а лише тому, щоби зрозуміти, що загальні погляди на положення і його розвиток зближені до себе. Римську стрічу спричинила потреба створення атмосфери довіря та співпраці між народами. Отже ми хочемо створити унію, що співпрацювала би для мира, бо ніякий нарід не всилі сам опрацювати мирові проєкти. До того треба співпраці всіх народів. Завтра розмовлятиму з прем. Даладіє. Зя-

сую йому докладно перебіг римських розмов. Вертаючи до Льондону, де мушу бути на засіданні парляменту, не могтиму поїхати до Берліна, всеж берлінський уряд повідомлять про все. Опісля Мекдональд додав, що всі інші уряди будуть про це докладно повідомлені. На запит журналістів Мекдональд відповів, що цю ідею перестудіювали від довшого часу, а після приїзду до Риму Мусоліні вручив англійським міністрам короткий зміст документу, в якім зясовано схоплення положення та підхід до проблеми нинішньої хвилини. Підчас наших розмов, сказав Мекдональд, ні на хвилину не думав я, щоби накинути комунебудь нашу розвязку, я думав лише над кращими способами поінформування заінтересованих щодо потреб положення. Мекдональд додав, що Зл. Держави можуть відіграти велику ролю в дискусії на тему запевнення світового мира.

На запит, що розуміє під тим уступом комунікату, де сказано про запевнення мира на довший час, англійський премієр відповів, що йому не залежить на мирі латаному, а на властивому. Вдоволяючи три-чотири держави на 2—3 роки, можна створити положення гірше від нинішнього, тому конче потрібне є довіря всіх і співпраця всіх народів.

Вкінці Мекдональд зазначив іще раз, що всі ці вияснення це радше приятельські заяви, бо комунікат говорить усе те, що поправді можна сказати журналістам. Скажу коротко: Нема зовсім причин для схвилювання, бо великі держави не думають накидати комунебудь якунебудь розвязку мирових питань, а стреміти до співпраці всіх на основі взаїмного довіря.

На запит, чи СРСР. приступить до проєктованої конвенції, Мекдональд відповів, що хотів би, щоби всі держави до неї приступили. Тому теж будуть старатися, аби так сталося.

На запит, чи розглядали справу ревізії трактатів, Мекдональд відповів: Ми обговорили та розглянули справи, що можуть причинитися до загальної пацифікації Европи.

МЕКДОНАЛЬД У ПАПИ.

Папа приняв на приватній авдієнції Мекдональда опісля Саймона

ҐУБЕРНАТОР ЖЕ-ГЕ.

ТОКІО, 20. 3. ПАТ. Чан-Гаї-Пень, головнокомандуючий манджурських військ у Же-ге прийшов до столиці провінції з 3.000-им відділом кінноти із Чі-Фень. Генерал Чань після успішнього закінчення операцій верне́ться до Манджурії, а потім іменують його ґубернатором провінції Же-ге.

НА ПОБОЄВИЩІ ТИСЯЧІ ВБИТИХ.

ТОКІО, 20. 3. ПАТ. Японські війська заняли Саго-Чіяо, на південний захід від Гсі-Фень-Ков. Китайці уступили в південному напрямі, полишаючи на побоєвищі тисячі вбитих. Японці перейшли границю великого китайського муру, щоби ослабити наступи, звернені проти Гсі-Фень-Ков.

Змова на життя Гітлера.

БЕРЛІН, 20. 3. ПАТ. Вольфова Аґенція повідомляє з Мінхену: На пресовій конференції президент мінхенської поліції Гінлер сказав, що йому вдалося викрити приготований на нині пополудні замах на Гітлера. Від кількох днів поліція діставала зі Швайцарії вістки, що комуністи приготовляють замах на канцлера Німеччини та на інші особи з урядових кол. Нині передполуднем публика запримітила авто, що мало бер-

лінське число. З авта висіло трьох людей. Вони підійшли до Вагнерового памятника, поклали під нього клунок із ручними гранатами й муніцією. Поліція заалярмована публикою, явилася негайно на місці. Змовники, як побачили поліцію, втекли, а муніцію та ґранати лишили під памятником. На основі зізнань свідків поліція здогадується, що замах мали виконати в хвилині, як авто, що везло Гітлера, мало переїздити Прінцреґентштрасе. Свідки зізнали, що один зі змовників говорив по німецьки, два інші по російськи. Президент поліції зазначив, що всякі спроби атентату вважає найбільшою небезпекою для спокою та безпеки, перший стріл, хочби й невлучний, мусів би викликати в Німеччині неправдоподібний хаос і довів би до найбільшого погрому, якому ніяка державна влада не могла би перешкодити.

Неспокій в Австрії.

ВІДЕНЬ, 20. III. ПАТ. Політичне розворушення, що панує в Австрії, приняло вчора форму ріжних маніфестацій, демонстрацій і сутичок в ріжних місцевостях Австрії. Соціял-демократи у відповіді на суботішній „прохід націонал-соціялістів" уладили у Відні в ріжних сторонах міста походи. У Медлінґу і Ґрацу прийшло до бійки між Гаймверою і націонал-соціялістами. До Любену приїхав знаний гітлерівський діяч кн. Кобурґ, шурин шведського наслідника престола. Комуністи пізнали його й маніфестаційно оплювали його самохід.

БОЛДУІН ВІЗВАВ МЕКДОНЛЬДА ДО ПОВОРОТУ.

Віцепремієр Болдуін на домагання кабінету телеграфічно візвав Мекдональда й Саймона, щоби негайно верталися з Риму. Консерватисти невдоволені з частих подорожей премієра й домагаються, щоби він вернувся в хвилині, коли рішаються можливости зірвання взаємин із СРСР. В останній хвилині повідомляють, що торговельні взаємини між СРСР. і Англією вже зірвані.

З Риму повідомляють, що Мекдональд і міністр Саймон покинули Рим у понеділок рано. По дорозі до Льондону, задержаться у Парижі, щоби стрінутися з членами французького уряду.

ПЕРЕД ҐЕНЕРАЛЬНИМ СТРАЙКОМ У ЛОДЗІ.

Як повідомляють з Лодзі, заноситься там на ґенеральний страйк. Рішення западе після вислухання робітничих делеґатів про хід переговорів між страйкуючими текстильними робітниками і промисловцями. Серед промисловців нема спільного фронту. Великий промисл готов іти на уступки робітникам, однак середній тому противний. Дотеперішній страйк несе текстильному промислові величезні шкоди. Весняний сезон змарнований, в додатку фірми виставлені на великі грошеві кари за невиконання умов і замовлень. Шкоди обчисляють на кілька міліонів зол.

НЕ БУДЕ ЗНИЖКИ ГІРНИЧИХ ПЛАТЕНЬ.

СОСНОВЕЦЬ, 20. 3. ПАТ. У конфлікті вугляного промислу Домбровського басейну наступив зворот. Рада зїзду промисловців ухвалила відкликати заповіджену знижку гірничих платень.

ЖУРНАЛІСТІВ СРСР. НЕ ПУСТЯТЬ НА ЗАСІДАННЯ РАЙХСТАГУ.

Голос „Ізвестій“.

МОСКВА, 20. III. ПАТ. Обговорюючи факт недопущення більшовицьких журналістів на інавгураційне засідання райхстагу „Ізвестія“ пишуть: Політика розшалілого терору та жандармських заборон, ведена фашистівською клікою в Німеччині, ілюструє краще, ніж який інший аргумент, безсилість і дикість тих панів, що хапаються поліційних репресій, не мають змоги вести хоча трохи розсудливішу політику. Недопущення більшовицьких журналістів до райхстагу це останній вчинок фашистівських провідників, які зовсім утратили голову. То певно так керманичі німецького фашизму хочуть заманіфестувати свою охоту взяти участь у протибільшовицьких авантюр. Нещасні ті політики не розуміють, що коли ухвалюють ці розпорядки, дають лише доказ своєї слабости. Більшовицькі читачі знають, що соц. держава, яка все є на шляху розвитку, є яскравим контрастом із німецькою анархією. Провокаційна поведінка супроти СРСР. доказує, що німецькі жандарми втратил ипочуття міри та ваги теперішніх подій. Якжеж ці панове можуть зрозуміти цілу безсенсовну абсурдність тих старань затакувати пресу великої соц. держави. Вони починають теж гру небезпечну для Німеччини, коли ухвалюють ті провокаційні протибільшовицькі розпорядки. Та коли в Німеччині є десь політики, які заховали бодай крихітку державного розуму, то мусять зрозуміти, що вчинки фашистівських провідників звернуться проти самої Німеччини.

ПРОВІДНИКИ ЦЕНТРА У ГІТЛЄРА.

БЕРЛІН, 20. III. ПАТ. Канцлер Гітлер, який нині рано вернувся літаком з Мінхену до Берліна, приняв провідників центра, між ними прaлята Каса, бувш. канцлера Брінінга та бувш. міністра Штегервальда. Вполудне зібралася мін. рада на засідання.

ПРОГНАЛИ 18 ЖИД. РОДИН.

МІНХЕН, 20. 3. ПАТ. Баденська влада прогнала з м. Пфорцгайм 18 жидівських родин, у цьому кількох польських горожан. Польський консулят інтервеніював у цій справі.

ВИЛИВ РІКИ.

НЮЙОРК, 20. III. ПАТ. Вилив ріки Огайо спричинив великі втрати в ок. міста Сінсінаті. Згинуло 7 людей. Тисячі остали без захисту. Втрат є на міліони долярів.

Напад на потяг.

ХАРБІН, 20. III. ПАТ. В доповненні вістки про замах на поспішний потяг під Су-пін-кай повідомляють, що бандити розкрутили шини між Су-пін-каєм і Тао-наном. Коли потяг вискочив із шин, бандити острілювали його. Японські війська, що їхали потягом, стрілами відогнали напасників. Дотепер начислили 38 убитих, 71 ранених. Всі жертви японські або манджурські громадяни. Комунікація вже привернена.

НОВИНКИ

— **Позір Калушина!** Заходом усіх українських товариств у Калуші відбудеться в неділю 2. квітня ц. р в год. 7-ій веч. у салі Народнього Дому Шевченківське Свято при співучасти солістки п-і В. Дубрівної і хору „Калуського Бояна“. 1514

— **В неділю, 26. ц. м., в год. 10. рано, в авлі** Акад. Дому відбудуться конститууючі загальні збори Інформаційно-статистичної Секції Т. П. О. українських студентів львовян. Просимо всіх шан. студентів, що мають свій осідок у Львові вписатися до дня 26. ц. м. в члени Т. П. О., щоби могли взяти участь у заг. зборах. Всі, що схочуть узяти участь у заг. зборах, мусять виказатися, що мешкають постійно у Львові та є членами Т. П. О. 1597

Демонстрації проти урядових маніфестацій.

З приводу іменин маршала Йосифа Пілсудського відбулося минулої суботи у Львові „свято моря“ за почином загальношкільного комітету й при участи шкільної молоді, стрільців, легіоністів та корпусу кадетів. Підчас маніфестації, як подає комунікат ПАТ-а, гурми академічної молоді з ОВП робили в ріжних місцях протидемонстрації, счиняючи ворожі оклики та кидаючи вибухові жабки. До великої авантури прийшло під польським Академічним Домом при вул. Лозинського. На переходячі відділи стрільців і легіоністів посипалися з вікон фляшки й каміння. Нападеві почали відкидувати ті самі предмети у вікна Академічного Дому і тільки інтервенція поліції недопустила до бійки на ширші розміри.

На другий день, в неділю, поліція, як відомо, перевела ревізії в мешканнях провідників руху „молодих“ і кількох арештувала.

— **Вистава „Жабуриння“.** Музична комедія „Жабуриння“ Лужницького-Балтаровича, що минулого місяця пройшла на премієрі з великим успіхом буде повторена дня 27. ц. м. в год. 7.30 у салі „Театру Ріжнородностей“. Усі, що не мали нагоди бачити цієї песи на сцені Театру „Кольосеум“ напевно скористають із цієї другої вистави, що матиме не менший успіх від першої.

— **Мистецькі листівки народніх типів.** Видавництво жіночого журналу „Нова Хата“ дало дуже гарний почин друкуючи кольорові репродукції наших народніх типів із творів наших сучасних передових мистців. Маємо перед собою свіжо-видані дві листівки: гуцульського хлопця та дівчинки кисти С. Гординського; за ними підуть три листівки Андрієнка і Бутовича. Листівки виконані прегарно та коштують усього по 15 сот. Саме з нагоди Великодніх Свят наше громадянство може покористуватись цими листівками, замісць нецікавих безвартних видань, при пересилці святочних побажань. Замовляти листівки можна у крамниці „Народне Мистецтво“, Косцюшка 1.

— **Не посилайте долярів у листах!** Українська Книгарня у Вінніпеґу прислала цими днями до Кооперативи Український Театр у Львові лист зі замовленням, щоби вислати їм ріжні драматичні твори. У коперті з маркою 5 центів було 10 долярів. Заки лист дійшов до адресата найшлися дотепні, що 10 долярів з нього витягнули. Просто дивно, що наші фірми в Америці не знають про істнування банків і почтових переказів і що вживають вони досі таких непевних і примітивних способів при пересилці грошей.

— **Паломництво до Риму.** Як довідуємося, Марійське Товариство Молоді у Львові орґанізує з нагоди ювилейного року паломництво до Риму, а заразом до Відня, щоби зложити поклін мощам св. Йосафата з нагоди 310-их роковин смерти. Ближчі інформації і комунікати появляться в часописах.

— **Михайло Голинський** на сцені львівської міської опери. В четвер 23. березня ц. р. виступить наш співак Михайло Голинський в опері Вердія „Аіда“ у партії Радамеса. У тій самій опері співатимуть з п. Голинським цього самого вечора співачка Карпова і артист Мосаковський.

— **Хто виграв на льотерії?** Десятого дня тягнення Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч. 21907, 48272, 112497, 132928; 5.000 зол. на ч. 7689, 34457, 92956, 134999; 2.000 зол. на ч. 13332, 17583, 32061, 48133, 52658, 70516, 84424, 97997, 104093, 105345, 109471, 106323, 114823, 115138, 116123, 124290, 134588; 1.000 зол. на ч. 5057, 12101, 12127, 12611, 23527, 23851, 28803, 29381, 34422, 36629, 39528, 47040, 53039, 65554, 65729, 66137, 68066, 69378, 77322, 79002, 80201, 81980, 85847, 88325, 90666, 90904, 96070, 110123, 118110, 120216, 123345, 125047, 125094, 125104, 129294, 131295 136785, 141917, 143146, 143587, 147731.

— **Обнижуть оплату за перевіз ґазет і книжок.** М-ство шляхів рішило обнизити з днем 1. квітня ц. р. тарифу на перевіз пачок з ґазетами і книжками. Оплата за перевіз пачок з ґазетами буде обнижена від 20 до 70 проц. залежно від віддалі. Найнижчу перевозову належитість за ґазетову пачку обнижується із 20 на 10 сот. Оплату за перевіз книжок і брошур обнижено на 20 сот.

— **Німецькі фільми заборонені у Польщі.** Центральне фільмове бюро при міністерстві внутр. справ заборонило висвітлювати на екранах у Польщі німецькі фільми без огляду на те, чи накручені у версії французькій, англійській або іншій. Є це відповідь на бойкот польських фільм у Німеччині та Данціґу.

— **Ревізії й арештування.** У Вербилівцях пов. Рогатин поліція перевела 15. лютого ц. р. ревізію у господаря Івана Іваськевича, жонатого, 35-літного. Кажуть, що найшли кілька летючок, бо його арештували. Іваськевич сидів два тижні у слідчій вязниці в Рогатині, а 2. березня ц. р. відставили його до Бережан. Правдоподібно у звязку з тим арештуванням зроблено кільканацять ревізій у свідоміших громадян тогож села. В нікого нічо не найшли, тільки у місцевого пароха забрали кілька леґальних книжок.

— **Найшли машиновий кріс на селі.** В Дібринові пов. Рогатин у господаря Михайла Мельника поліція перевела 12. лютого ц. р. основну ревізію, кажучи, що шукають за нелеґальними друками. Коли нічо не найшли, забрали господаря, вже старшого чоловіка, до повітової команди поліції в Рогатині. Там йому сказали, що він має схований ще з війни скоростріл, про що господар нічо не знав. Наймит, що колись у нього служив, приніс той скоростріл і сховав у господаря, а тепер його видав. При другій ревізії найшли скоростріл у стодолі. Господаря випустили, але буде ще судова розправа.

— **Напад на професора.** На д-ра Яна Роґовського, професора історії у філії української гімназії у Львові, напав у головній брамі (від вул. Рутовського) якийсь молодик і вдарив його боксером у голову. Д-р Роґовський пустився за напасником, обіг улицю довкола будинку і зловив його в другій брамі від вул. Вірменської. Однак напасник вирвався і втік знову на вулицю, де придержали його прохожі. Його арештовано й відведено на поліцію, де він сказав тільки, що є українцем і студентом політехніки.

— **Самогубства.** При вул. св. Софії у Львові застрілилася 27-літна студентка фільософії Вільгельміна Кітнер. В полишеному листі подала за причину самогубства те, що не здала іспиту на університеті. — В мешканні Роні Туркусової при вул. Антонія отроїлася 21-літна служниця Марія Мітрашевська. Причина невідома.

— **Розбили касу в Глинянах.** Львівський слідчий виділ одержав із Глинян пов. Перемишляни вістку, що до тамошної української кооперативи добулися злодії, мабуть зі Львова, розпороли огнетревалу касу і забрали значну готівку.

— **Пожежа.** Нічю на 13. ц. м. вибухла пожежа в селі Кривичі пов. Перемишляни. Згоріли будинки Гр. Сендеги, Ів. Шабатури і Б. Лукавецької. Разом згоріло 9 будинків.

— **Вбиті на радянській границі.** В районі Долгінова підчас переправи крізь ріку на польський бік радянська гранична сторожа застрілила Володимира Кайдина, студента минського університету і Миколу Ульнича, студента господарської школи в Борисові. Крім того більшовики застрілили ще двох незнаних людей, а одна жінка підчас переправи крізь ріку втопилася.

— **Заборонені фільми.** З Мінхена повідомляють, що німецьке міністерство внутрішніх справ видало вже перший список фільм, яких не можна виставляти. Чимало із тих фільм, німецького та чужинного походження, мало великий успіх у Німеччині та інших краях і не роблено враження „небезпечних для суспільного ладу“. Ось деякі із них: „Рибалки знад Волги“, „Десять днів, що порясло світ“, „Блакитний експрес“, „Буря над Азією“, „Панцирник Патьомкін“, „Беззахисні“ („Путьовка в жизнь“), „На Сході нічого нового“. Є в цьому списку з 20 назв таких, яких ми ще не бачили, здебільша з пацифістичною тенденцією, що зображають в[illegible]е страхіття.

— **Вже є нові гроші в Ню Йорку.** Ще не застигло чорнило на проклямації президента про „банкове свято“ в Зл. Державах, як нюйорська фірма „Америкен Бенк-Новт Компані“ почала друкувати значки, які мали би вживати банки замісць звичайного гроша, колиб його забракло для щоденного обігу. Такі „грошеві бони“ будуть мати вартість дрібної монети, по 10, 25, 50 центів, або по 1, 5, 10 дол. і будуть мати те саме значіння, що короткотермінова позичка на підручні квіти. Коли банки будуть отворені, тоді вони будуть виміняні за правдиві гроші. Подібні бони були вже в Америці в 1907 році, а деякі банки на Заході відновили цю практику вже тепер — з конечности.

— **Ріжні вісти.** Командантом X. (перемиського) корпусу став ген. бригади Януш Глуховський. — Розпочалися роботи коло будови залізниці Варшава-Радом.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Рідношкільна анкета. Дня 9. III. ц. р. відбулася повітова анкета Кружків „Р. Ш." повіту станиславівського, богородчанського і товмацького. Прибули на анкету делегати від 38 Кружків. Відкрив конференцію д-р Іван Волянський, голова Кружка „Р. Ш." ім. М. Шашкевича, що веде агенди Повітового Союзу Кружків. Витаючи прибувших делегатів, д-р Волянський подав з черги порядок дня, а коли його принято, перейшов до зреферування нового закону про товариства. Обговорено дальше цілі й завдання сільських Кружків „Р. Ш.", справу матеріяльного забезпечення удержуваних Кружком шкіл, висліди рідньої збірки, організацію праці в сільських Кружках та намічено пляни праці на 1933 рік. Реферували поодинокі питання: д-р І. Волянський, дир. Н. Даниш, д-р В. Хомин, Д. Прідун і Д. Сівчак. Відемною сторінкою анкети був за обширний матеріял, що його поставили на денний порядок. У делегатів була помітна перевтома від самого слухання, що в наслідках не дозволило розвинути якоїнебудь дискусії.

КАЛУШ.

Вивіски в українській мові. Останніми часами можна завважити в Калуші цікаве, а рівночасно додатне явище. Багато жидівських крамниць постаралося за вивіски в українській мові. Всеж таки є ще багацько таких, які їх не мають, хоч і повинні би мати хочби з того приводу, що більшість їх клієнтелі — це українці. А вже в першій мірі повинні мати українські вивіски такі купчики, як Бенчер і Лерер, які на більшу скалю доставляють товар нашим кооперативам, а навіть Повітовому Союзові Кооператив (сік!). І хоч вже нераз звертали їм наші кооператори увагу на цю аномалію, то купчики вперлися й ані руш. А можеб ви, панове кооператори, теж уперлися і не йшли до них за товаром. І вам вільно упертися!

Поїздки агронома. Заходом філії „Сільського Господаря" в Калуші відвідав агроном філії інж. Дубрівний низку сіл повіту з популярними відчитами на господарські теми, послуговуючися при тому скіоптіконом. З такимиж викладами навідався він і до деяких сіл долинського повіту, запрошений тамошніми селянами, які дуже цікавляться того роду викладами. При цій нагоді перевів люстрацію Кружків „С. Г.", де вони істнують.

Як шанують рідну мову. О. Костирка, парох Грабівки, мав 10. III. ц. р. в калуському суді термін, на який не міг явитися, оправдуючися в листі тим, що в селі мае саме в тому часі богослуження. Все було би в порядку, колиб не одно але... Лист написаний в польській мові. І якжеж можна вимагати від селян пошанування в суді рідної мови, коли так поступає інтелігент?

ЗБОРІВЩИНА.

В честь героїв зпід Крут. Дня 20. лютого ц. р. відсвяткувала Зборівщина заходами студентів Василя і Любомира Крохмалюків свято в честь героїв зпід Крут. Програма свята складалася з поминального богослуження і з концерту. Концерт випав з повним моральним і матеріяльним успіхом. Взагалі, коли поглянемо в недавнє минуле Зборівщини, то сміло можемо ствердити, що вже давно не було у Зборові так солідно і дбайливо підготованого свята. Сцена, удекорована п. Крохмалюківною, мінилася пурпурою, а золоті букви змістового напису викликували у прибувших поважний, святочний настрій. Вступне слово, виголошене п. Василем Крохмалюком, було опрацьоване так, що полишило в памяти публики незатерте враження. Хор зложений з хористів Зборів-Підгайчики під диригентурою п. Луки Конопи відспівав дві пісні: „Поклін Борцям" Вахнянина і „Спіть Герої" Кудрика. Відтак о. Левицький, парох з Кудобинець, відіграв на цитрі пязанку народніх пісень з таким чуттям, що публика, заслухана в ніжні тони мельодій, була його грою полонена цілковито. Черговою точкою була декламація знаної в околиці декляматорки п. Роми Романюківної з Тернополя. Симфонічна орхестра під диригентурою дир. Світинського відіграла увертуру з „Норет". Свято закінчилося національним гимном. При цій нагоді слід підчеркнути розбудження нац. свідомости по селах нашого повіту, бо хоч свято влаштовано в будний день, то селяни взяли в ньому масово участь.

Присутній.

РОГАТИН.

Героям зпід Крут. Стараннням українського студ. т-ва „Чорногора" в Рогатині підготовлено солідно святочний концерт у 15-і роковини бою під Крутами, що відбувся 26. II. ц. р. з повним успіхом. Програма святочного концерту вповні відповідала своїй цілі. Промова та декламація студ. С. Любінецького дала багато сильних і небуденних вражінь. Мужеський хор т-ва „Чорногора" під проводом п. Бачинського відспівав бездоганно: „Тим, що впали", „Чорна ріля іззорана", „Стрілецькі похорони", „Часом я тужу" і „Прометея". Реферат мав студ. С. Хариш. Гостинний виступ проф. д-ра Б. Кудрика (фортепян і достріа фортепяновий концерту) витала публика грімкими оплесками. Грімким „Ще не вмерла" закінчено свято, котре стягнуло масу публики.

Я. О.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

СПОРТ.

У. Р. С. К. — СОКІЛ IV 1:2 (0:0).

ЛЬВІВ, неділя 19. ц. м. Перші товариські змагання цих дружин У. С. С. принесли незначну перемогу Соколові IV., що виступив у здекомплетованому складі. УРСК грав весь час на половині противника, але його напад, як звичайно, за багато дріблював і не використав безлічи підворітних моментів. Ворота Соколові IV. здобули Мельник (з карного) і Муць, УРСК-ві Король. Суддював п. Сачинський.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 20. III.: пр. масло десер. —.—, молоко 15—17, сметана 70, яйця 3—3.20. Тенденція на масло зниӂкова, а на молоко і яйця удержана.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 22. III. год. 6. веч. тільки один виступ князя-танцюриста Єчі Німура, японський нар. танок.

Вівторок, 21. III. год. 7.30 веч. „Опера за 3 сотики" (Абон. 9).

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 21. III. год. 7.30 веч. „Золота тіточка" (Абон. 9).

Середа, 22. III. год. 7.30 веч. „Золота тіточка" (Абон. 9).

Концертове Бюро Тірка.

Вівторок, 21. березня — Ганка Ордонівна.

Кіна.

АДРІЯ: „Увазше жінка", „Її хлопчик".
АПОЛЬО: „Всім вільно кохати".
АТЛЯНТИК: „Тонг".
КАСІНО: „Люди в готелі" (Вікі Бавм).
КОЛІСЕЙ: „Чудотворець", ревія „Абракадабра".
КОПЕРНИК: „У тіні хреста" (Неронів цирк).
МАРУСЕНЬКА: „У тіні хреста" (Неронів цирк).
МІРАЖ: „Веселий поручник" (Шеваліє).
ОАЗА: „Доброзій людськости" (Бастер Кітон, Ан Пейдж).
ПАЛЯС: „Мадярська кров".
ПАН: „Рай підростків" і ревія.
ПАСАЖ: „У таємному проваллі", „Люди моря".
ПРОМІНЬ: „Білі ночі".
СТИЛЕВЕ: „Тайна сальону краси", ревія „Літаком до Стилевого".
УТІХА: „Мексиканка" й ревія.
ХИМЕРА: „Неніта, дівча з Гавани".

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПНІНА
Ціна 1·50 зол., на почт. перес. 50 сот.

Закордонне радіо.

Вівторок, 21. березня 1933.

Братислава (279,3) 20.35 Авдиція, 22.15 Циг. музика, **Брно** (341,7) 19.10 „Лише кохання" каб. суіта, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Спів. **Букарешт** (394,2) 20.00 Спів **Рим** (441,2) 20.45 Концерт. **Лянгенберг** (472,4) 17.00 Концерт, 20.25 „Лібе-Лайт комш" поезії, сцени, пісні. **Відень** (518,1) 19.40 Нар. музика, 20.15 Комедія Саші Ґітрі, 21.30 Ревія (Містінгет). **Мінхен** (532,9) 20.00, 22.45 Весела авдиція. **Харків** (937,5) 9.00 Музика, пісні, 13.50, 15.10, 19.00, 22.00 Концерт, 18.00 Радіоінсценізація, **Москва** (1000) 17.25 „Льоенгрін" оп. Вагнера (Досв. 720 м.). **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 19.00 Німецькі поети промовляють, 20.00 „Електра" оп. С. Штравса.

Середа, 22. березня 1933.

Бресляв (325) 17.40 Пісні, **Штрасбурґ** (345,2) 21.30 Концерт, **Штутґарт** (360,6) 20.15 „Ді Вельт авф дем Монде" ком. оп. Гайдна, **Гельсінґфорс** (368,1) 19.00 Спів, **Білгород** (429,7) 16.30 Нар. пісні, **Стокгольм** (435,4) 21.00 Речиталь Йос. Росанської, **Відень** (518,1) 15.20 Фортепян, 20.00 Весела програма, концерт, **Рига** (525) 19.00 Оп. пісні, **Мінхен** (532,9) 21.30 Камер. музика, **Будапешт** (550,5) 19.30 „Пімста лилика" оп. І. Штравса, **Харків** (937,5) 9.00, 18.10, 19.00 Концерт, 10.30 Музика для дітей, 15.10 Муз.-літ. авд., **Москва** (1000) 17.25 „Корневільські дзвони" оп. Плянкета (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Вівторок, 21. березня 1933.

12.10, 15.48 Ґрамофон, 15.35 Двори та двірки, фейл., 16.20 Для матуристів: „Історія", 18.00 „Іст. повість XIX ст.", 16.40 Чари, 17.00 Концерт (орхестра), 18.25 Легка музика, 19.00 Техн. скринька, 19.30 Літер. фейлетон, 20.00 Естонські пісні, 20.00, 21.25 Концерт, 21.15 Спорт, 22.00 Фейл. „Корабель без якора", 22.15 Ретрансм. із закордону, 23.00 Танк. музика.

Середа, 22. березня 1933.

12.10, 16.00, 17.00 Ґрамофон, 15.35 Для дітей „Клопоти сороки", „Сумна пригода собаки", 16.20, 18.00 Для матуристів: „Історія", 16.40 Відчит, 18.25 Спів, Вронський (тенор), 18.55 Кріза й дитина, 19.10 Всячина 19.30 „На снігу достигає риж" оп., 20.00 Концерт (орхестра, спів), 21.15 Спорт, 21.25 Камер. концерт, 22.30, 23.05 Танк. музика, 22.40 „Й. Пілсудський" відчит Вацл. Серошевського в новогрецькій мові.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Позір Збаражчина! Звичайні Загальні Збори Товариства „Український Дім" у Збаражі вудбудуться дня 5. квітня 1933 р. в год. 10-ій рано. — **Виділ.**

Д-р Роман і Евстахія Лавровські, Коломия, замісць на балі зложили 10 зол. на Рідну Школу.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

МУЗИЧНІ твори Безкоровайного на орхестру, хор, фортепян, скрипку і цитру. Книгарня Шевченка. 1538 4—5

ДВА ВЕЛИКІ покої, кухня, повний комфорт, Тарновського 13. 1600 1—2

ШУКАЮ кімнати умебльованої з харчем. „Свій". 1535 2—2

РАЙОНОВА Молочарня в Немирові прийме організатора. Подання з вимогами винагороди слати до кінця березня. 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

АДВОКАТ
Василь Скрипчук
відчинив і веде адвокатську канцелярію
в Грибові (Grybow)
ул. Косцюшка ч. 167, (напроти Суду).

КОЖНУ НЕДУГУ ВИЛІЧИШ
якщо будеш регулярно вживати
Зела д-ра Браєра
найбільше помічні у таких недугах:

Ч. 1. — кашель, астма, побільшення легенів — ціна зол. 3.50.
Ч. 2. — ревматизм, артретизм (лиха переміна матерії) — ціна зол. 1.50.
Ч. 3. — шлунково-кишкових недугах, недугах печінки, жовтяниця — зол. 3.—.
Ч. 4. — нервових, болі голови, безсонниці, апатії до життя — ціна зол. 4.—.
Ч. 6. — блідниця, довготревала недокровність — ціна зол. 5.50.
Ч. 7. — ниркові, міхура — ціна зол. 4.—.
Ч. 9. — загального затроєння — перечищаючі — ціна зол. 1.50.

Дістати можна в оригінальнім опакуванні в аптиках, аптичних складах і дрогеріях, або у фабриці **ПОЛЬГЕРБА — Краків-Подгуже, скр. почт. ч. 48.** Заінтересовані дістануть на домагання безплатно з фабрики брошурку: „Як віднайти здоровля".

Світова фабрика дієтетичних і відживчих виробів
Heudebert
S. A. Paris поручає
ВІДЖИВНУ МУЧКУ ДЛЯ ДІТЕЙ: ріжних родів: **ОВОЧЕВУ, ЯРИННУ, ЗБІЖЕВУ,** які дають дешевий і ріжноманітний корм дітям, що охотно їдять їх. Продажа в аптиках. Заступництво на Львів і Східню Галичину: **ЛІПСЬКИЙ,** Львів, вул. Жулінського 14.

Пожиточно і приємно є вживати
БЕНЗОЕСОВУ КОЛЬОНСЬКУ ВОДУ
квітових запахів, десинфекує, консервує шкіру і волосся. 100 грамів 1.50 зол. у
ДРОҐЕРІЇ ПІД „КОТВИЦЕЮ"
Львів, ул. Кілінського 1
(проти Віденської каварні).

ДАЙМОН

НАЙСИЛЬНІЙША АНОДОВА БАТЕРІЯ
НЕЗВИЧАЙНО ДОВГА ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ, -В УЖИТКУ ДУЖЕ ДЕШЕВА!

СПЕЦІЯЛЬНА ПРОПОЗИЦІЯ НА ЦИБУЛЬКИ ГОЛЯНДСЬКИХ КВІТІВ.

Вже прибираєте свій дім і город.
Ця гарна збірка складається із

300 цибульок на квіти та рослини вищої якости	25 зол.
600 цибульок таких-же	45 зол.

У цьому 100 ґлядіолів, 25 америк. далій, 60 анемонів, 60 козельців, (жовтців), 10 беґоній, 10 гіяцинтів ді Кап, 10 лілей, 25 ірисів „Монбресія", усі у найгарніших барвах до вибору.

Доставляємо франко до дому. Спосіб плекання безплатно доданий до кожного пакету; ілюстрований катальоґ на домагання.

Плата: порученим листом або почтовим переказом. Коли гроші заплачені завдалегідь ми додаємо безплатно до кожного пакету 15 дуже гарних живих рослин із нашої славної годівлі. Ми робимо висилки на бажання за післяплатою із додатком 5 зол. на кошта.

Адреса:
„Triangle Bulb Farms", HILLEGOM, Holand.

ПЯНІНА перворядні по знижених цінах; на догідних умовинах. Купно, продажа: заміна уживаних інструментів.
НОВАЦКІ
Пілсудського 17. Тел. 35-21.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.